

БЕОГРАДСКЕ

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XX.

НЕДЕЉА 7. ЈУЛА 1902.

Број 27.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ АДМИНИСТРАЦИЈИ ЛИСТА
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ УРЕДНИШТВУ

ЦЕНА:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године 3
За стране земље на годину 9

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

Грађанству града Београда.

На другом општинском збору, држаном у Београду на дан 9 јуна тек. године за избор : председника суда београдске општине и кметова за београдску општину имало је право гласа по азбучном гласачком списку 6190 гласача, од којих је на овај збор дошло и гласало 1376 гласача.

Према записнику гласачког одбора овога збора од бираних кандидата изабрати су законском већином гласова и то :

ЗА ПРЕДСЕДНИКА СУДА БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ:

г. Миловак Р. Маринковић,

досадањи председник београдске општине;

ЗА КМЕТОВЕ ПРАВНИКЕ:

г.г. Владимир Лацковић и Драгушин Симић,

досадањи чланови општинског суда;

ЗА КМЕТОВЕ:

г.г. Михајло Ерковић, Косија Арсекијевић и Стевак Миљковић

досадањи кметови;

трговац;

ЗА КМЕТА ЗА ИЗВИЂАЈ ПОТРИЦА У БЕОГРАДСКОЈ ОПШТИНИ:

г. Благоје Милошевић,

берберин.

Пошто је овај избор постао извршним, јер се противу истог у законом року није нико жалио то је **Његово Величанство Краљ** на предлог г. Министра унутрашњих дела а на основу тачке в. чл. 103 закона о општинама, Указом својим од 23 јуна тек. године благоволео потврдити за председника београдске општине г. Милована Р. Маринковића, кога је општ. збор изабрао.

Од изабраних кметова г. Стеван Миљковић није се примио ове дужности, већ је на исту поднео оставку по којој ће општ. одбор у своје време донети своју одлуку у смислу поменутог закона.

Изабрати и потврђени председник београдске општине и изабрати кметови сем г. Стевана Миљковића, у седници општинског одбора, држаној на дан 5 ов. м. а у смислу чл. 106 зак. о општинама положили су заклетву и у дужност уведени.

О овоме се извештава грађанство града Београда ради знања.

Од суда београдске општине, 6 јула 1902 год. АБр. 6293, Београд.

ОПШТИНСКО УРЕЂЕЊЕ

и

АДМИНИСТРАЦИЈА

ГРАДА ГЛАЗГОА

(По Сер Џејму Белу председнику општине Глазговске и г. Џејму Патону председнику Уједињених Музејских Удружења Уједињене Краљевине — Велике Британије и Ирске)

Година 1896

(29)

XIV

ГРАЂЕВИНСКИ ПРЕОБРАЖАЈ

Глазго у првој половини деветнајестог века. — Извори његове пренасељености. — Стражоте сиротињских лежишта. — Напрезања да се злу доскочи. — Закон од 1866 године. — Коштање његовог извођења. — Срџба после одушевљења. — Недостатци нове уредбе. — Енергија надлежних. — Велики финансијски изгледи. — Многа рушења. — Премештај сиротиње. — Криза у грађевинарству. — Застој у варошким предузећима. — Закон од 1880 године. — Одлука да се понова приступи грађењу. — Дмови за сиротињу. — Куће за становање. — Породични кровови. — Железнички и други помагачи на побољшању варошког живота. — Закон о варошкој регулацији. — Закон противу нездравих кућа за становање. — Много урађено, али много још остаје да се уради.

„Неки крајеви града Глазгоа тако су саграђени, а зграде њихове тако препуне становника, да од тога зла пати и морално и физичко здравље народа.“ — Ово су речи којима је законодавац у кратко образложио доношење грађевинска му закона од год. 1866. Колико је, пак, прешно било ово дело законодавчево — једва да је нужно да докажујемо. Страхоте сиротињских лежишта глазговских нису скорашње, а пролазеће време, ако их није умножавало и погоршавало, за цело их није, само по себи, блажило ни умаљавало. Живестварности беде и голотиње, прљавштине и болештине, мрака и смрада, порока и злочина, које су у своје време друга пера описала, а у којима се све до скоро *давила* наша силна сиротиња — све су те стварности, већ и много-помињане друге наших честих гошћа: „зараза“ и „епидемија“, куга и колера. Ако има чега за чуђење у овој жалосној и слици и драми, то је онда, и неоспорно, факт: да је *власт* наша могла тако дуго, па и тако равнодушно, гледати и трпети то чудо. Друго је чудо, факт, да су наши Глазговци — наши имућни и богати суграђани — могли бити тако дуго лењи: да се у своме рођеном интересу, да се зарад свога рођенога здравља и живота, који је такође био у опасности, крену за бољу срећу и напредак свога ближњег. Ну, највише од свега, задивљује нас трећи, ако бројно и најмањи факт, а имено факт: да је тако велика једна и хришћанска и реформаторска душа, као што беше душа једнога *Томе Чалмерса*, да ни она није увиђала тако очиту и опипљиву истину: да се ништа озбиљнога не може учинити за *морални* напредак једне *месе*, ако се она ваља у прабини спромаштва, и дави у гомили пренасељености. Ту не само да нема, и не може бити, здравља ни морала, него не може бити ни најобичнијег људскога достојанства. Цела је истина, да је зло пренасељености, у години 1820, било за Глазго још скорашње зло: град је од скоро и почео био тако нагло да расте, па се и опако дејство истога још није довољно осетило. Сем тога, тада се није ни гледало на све те ствари онако како се гледа данас. Санитетска наука, какву је данас знамо, тада није још ни постојала; *превентивна медицина* тада је била још непозната именица; а на велике *епидемије* још се гледало као на какве „*бичеве божје*“, који се морају поднети, као што се подносе јаке зиме

и циче, и које је, да отклони, људска снага и сувише слаба и нејака. Најзад, и област „*правне својине*“ била је много светија у првој четвртини овога (деветнајестог) века, него што је данас. *Ландлордство* било је тада још велика сила и чињеница — као што је савремена *демократија* још била млада — а за једну такву олигархијску варош, као што је Глазго још тада био, није ни мислити било да ће се у коштац хватати са племићима и спахијама. Народу је, према томе, остајало само да трпи и да муку мучи, да се вије у беду, и крије у прљавштину својих јазбина, и највише, да се, падајући под косом какве куге или чуме, *свети* и онима на које ће, после њега, ред доћи.

Дакле, за несретну пренасељеност града Глазгоа, не може се рећи да датира много раније од последње четртине прошлога (осамнајестог) века. То је оно време кад *палучна индустрија* узме код нас велике размере, и кад масе народа поврвеше из села у варош, да у фабрикама коју пару зараде, па макар немале на шта ни лећи, ни главу одморити. Глазго је, још, тада био старинска варош са узаним улицама и начичканим кућама, а са једном једитом добром страном и одушком: са добрим *баштама* иза тих кућа. Сумње нема, да је и овакав распоред био доста повољан за угодан фамилијарни живот. Али за сиротињу, која је у варош из села нагртала, и те куће и те баште биле су колико и господски лукеуз. И није дуго прошло, и све оне простране баште и просторије прекрилише нове грађевине, али са тако тескобним становима и узаним двориштима и приступима, да се једва имало куда и у кућу ући, а камо ли у њој честито становати. И у те се новосаграђене тескобе и јазбине саби она грдна маса фабричка раденика и раденице. Чак се нађе рачуна, да се и оне куће с лица поделе у ситне станове, од по једне или две собице, и издаду силној муштерији; док су се газде њихове довољне накнадиле за своју сеобу, тиме, што су у пространој околини подигле себи *виле* и *палате*. Нико и ничија сила није могла зауставити овај страхотни процес сабијања, и управо *паковања*, жива света у долапе и кавезе кућевне; и читалац ће појмити ужасе овога стања, ако му кажемо: да је цела она наша „*Висока Улица*“ па до Гимназије, као и цео крај *Галогета* и *Тронгета* до Стакуелске улице, и тамо до *реке* и „*солске шпјације*“ био тако густо насељен, или правије рећи, *с народом шакован*, да су се комшије могле рахат руковати — кад су расположене и *песничати* — у узаноме простору који је раздвајао прозор од прозора. Да! и то је још било време, кад се није знало за данашњи *водовод*, него се вода вукла из бунара или са чесама; кад о савременој *канализацији* још није било ни говора; па и кад се *ћубре* сматрало као приватна својина, која се износи кад му се *кушац* нађе или јави.

Озбиљније последице пренасељености нису се из прва осећале. Народ са села био је још свеж, имања и зграде у главноме нове, а зидови и темељи још гадом незаражени. Кад је, пак, зло по своме реду дошло, *свет* брзо посрну и морално и телесно, куће се почеше кварити и у ва-шару губити, и у њима овлада нечистоћа, беда и мизерија. Ну то није све. За овим јадам и чемером дође и *злочин* и *болест*,

и у брзо узме толике размере, да се од њега заљуља већ и целокупна зграда друштвена. И баш као да је све ово мало, злу се придружи *прираштај* новог колена бедника и јадника, бескућника и беспосличара, под чијим бројним теретом стење данас цело наше друштво, и за мало не и сва наша снага. Душа ваља, и за њих се неко побринуо; а то је онај поседник и шпекулант, који им је — али само кад су имали који грош или марјаш у џепу — давао нешто мало „стана“ или „собе“. А какви су то „станови“ били, може се судити по томе: што се међу зидове њихове једва могло и стати од туђе мешавине, од гада и смрада. Један *пример* биће нам довољан. Године 1818 добије наредбу професор Глазговског Университета *Dr. Грахам*, да изврши преглед и поднесе реферат о стању неких од тих „кућа за становање“. Ушав у једну од њих, он ово вели: нашао сам ту „две“ собе, али две само за то, што је некадања *једна* — даскама преграђена. Од ових, прва је мерила тринајест стопа у дужину а једанајест у ширину; а она друга, петнајест стопа у дужину, а осам у ширину. Све до скоро, у обема становало је *двадесет и три душе* из најбеднијег слоја наше *ирске* браће; а ја сам у њима затекао *четрнајест*, од којих је двоје лежало на поду од *грознице*, троје тек што се мало од болести придигло, а свега *једна* душа ако је била здрава! У *целој* овој „кући“ било је свега *три* кревета(!) које је оштроумље *врачке* простоте наше — ругајући се *сопственој* беду — крстило „*стеничним касарнама*“. Па и ти „кревети“ састојали су се из некаквих дасака, прикљештених уза зид, а били застрти *столарским струготинама*, бедно сакривеним испод некаквих још беднијих, јер до зла бога прљавих, *дронака*“.....

Дабогме, да се противу овога чуда дизао почешће глас *јавности*, као што су били пуни тужбе толики *службени* извештаји, лекарски и полицајски; али се брзо и увидело, да је, пред *огромним* размерима зла, нејака, али не само нејака хришћанска доброта и приватна иницијатива, него нејака и сама *општина*, немоћна и њена власт и њена снага.

Најзад, и ни часак раније по што је требало, дође и преко потребни *грађевински закон* од године 1866. Непосредна заслуга за овај велики добитак припада, доиста, глазговској општини, којој је такав један наслон, па и оружје, требало да се ухвати у коштац са злом, које јој је већ било прерасло и преко главе: али правда иште да признамо, да је *први* подстицај дошао од једнога приватног удружења добрих људи, од извеснога броја наших *богаташа*, који учинише покушај да несретно питање реше: откупом најгорих крајева сиротињских, рушењем из темеља свију њихових нездравих кућа, и подизањем на празно место, а *према* *новоме регулационом плану града Глазгоа*, подизањем нових, комотних, санитетом одобрених, као и јевтиних станова. Али се њихова добра намера разби о недостатак принудне снаге законске. Чак се обелодани, да су и удружена плећа најбогатијих људи у Глазгоу *слаба* за терет, који скриваше у себи *регулација* и *грађевински преображај* варошке средине. Општина, дакле, — па и она тек хватајући се за *законодавца*, за земаљски Парламенат — мораде узети ствар у своје руке. И она то и учини године 1865, израдив нацрт

грађевинскога закона за свој град. Са великом зебњом, али и са великом вештином, тај се напрт проведе кроз општински одбор — јер је било велике опасности, да се заинтересовани поседници старих имања не побуне, и не дигну дреку преко новина — па се са истом вештином провуче ствар и кроз *Парламенат*, и кроз т.ј. доњи дом и кроз кућу *лордова*, и на дан 11 јуна 1866 године добије и санкцију Круне. Чим је, пак, закон обнародован, поменуто удружење наших честитих богаташа одмах уступи општини, — односно, новоме *Грађевинском Повереништву* њеноме — све донде откупљена имања по *сопствено-куповној* цени. А сад да пређемо на сам закон.

Дакле, законом о грађевинама од 1866 године, постављају се: председник општине Глазговске, Суд и одбор општински, за чланове тако званог повереништва, тела и одбора, које има да изврши одредбе његове и достигне намењени циљ. И тај се задатак у главноме састојао: у откуп кућа и имања, која се имају силом закона откупити; у куповини других имања, или празних земљишта, путем драговољне погодбе са сопственицима истих; у исправци, измени или проширењу, *постојећих* улица варошких; у стварању *нових* улица саобразно *плану* који је парламенат одобрио; у рушењу осуђених кућа, продаји њихове грађе, и даљем распореду дотичних плацева, па било то издавањем под закуп, или зидањем на истима према новоме плану, — или, на по-слетку, формалном продајом. Исто тако је дата законска власт овоме *повереништву* града Глазгоа — удруженоме т.ј. председништву, Суду и одбору општинском — да може *зидати* на празним или упражњеним плацевима, па подигнуте зграде, или продати или под закуп издавати. Најзад, са неким ограничењима, дата је власт истоме *повереништву*, да може и *уклонити* закупце са тако бтечених имања општинских. Једном речју, општина града Глазгоа добила је овим законом, а у лицу *грађевинској* *повереништва*, сву власт и сва права обичне *грађанске* својине.

(Наставиће се)

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

СВЕЧАНИ САСТАНАК
15. јуна 1902

Председавао председник београдске општине г. Милован Р. Маринковић. Од одборника били г.г. Тома Цинцар-Јанковић, Јов. Смедеревац, А. Н. Кремановић, С. М. Веселиновић, Ђ. Соколовић, Ђуба Дојчиновић, Милош Валожић, Бока Тошић, Мих. Бобић, М. Штрбић, Лазар М. Матић, М. О. Петровић, Др. М. Леко, К. Д. Главинић, Млад. Николић, Петар Новаковић, Живојин М. Перић, М. Кљидић и М. Ј. Вожић.

Деловођ, Мих. М. Марјановић.

I

Председник општине отворио је данашњу свечану седницу кратким говором, у којем је изложио значај данашњег дана и прочитао решење општинског одбора донесено у свечаној седници његовој 15 јуна 1889 године којим је установљено награђивање од стране београдске општине израђених задатака из Српске Историје о Видову дану сваке године.

За тим је прочитан акт Ректора Велике Школе АБр. 5725, из којег се види, да је Академски Савет расписао овај задатак из српске историје под насловом: „Влада цара Уроша (од 1355—1371 год.).“

Да су Савету поднети на оцену три рада о овоме задатку. Да је сва три ова рада оценио

г. Др. Станоје Станојевић, наставник српске историје на Вел. Школи, и да је предложио да се од ових радова награде другом наградом само два рада и то они под мотом: „Бистрим оком вила повескиња сматра свијет“ и: „Одбите се силни од силнијех док у цркви закон завршимо.“

Пошто је прочитан реферат г. Станојевића приложен поменутом акту ректора Велике Школе, отворени су коверти, који су носили напред цитирано мото, па је утврђено, да је рад под мотом: „Бистрим оком вила повескиња сматра свијет“, израдио г. Василије С. Марковић, философ I године, а рад под мотом: „Одбите се силни од силнијех док у цркви закон завршимо“, г. Мијаило Ђ. Миладиновић, философ III године, питомац фонда пок. Милоша Зечевића на Великој Школи.

По извршењу свега овога одбор је решио:

Да се г.г. Василије С. Марковић, философ I године, и Мијаило Ђ. Миладиновић, философ III године, награде за ове њихове радове другом видовданском наградом од две стотина динара, дакле да се сваком од њих изда из општинске касе на терет дотичне буџетке партије по две стотине динара. Да се ови радови одштапају у подлистку београдских општинских новина.

II

Председник извештава одбор да је данас у 11 часова пре подне у Саборној цркви помен изгинули српским борцима на Косову и предлаже одбору да овоме помену корпоративно присуствује.

По саслушању тога, — одбор је решио:

Усваја се овај предлог председника општине.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Положили заклетву. Изабрати: председник суда београдске општине г. Милован Р. Маринковић и кметови г. г. Владимир Лауковић, Драгутин Симић, Коста Арсенијевић и Благоје Милошевић у седници општинског одбора држаној на дан 5 ов. м. положили су сходно закону о општинама заклетву и у дужност уведени. Честитамо.

Поднео оставку. Новоизабрати кмет за београдску општину г. Стеван Миљковић није се примио ове дужности, већ је на исту поднео оставку по којој ће општ. одбор у своје време донети одлуку. Ако одбору уважи г. Миљковићу оставку одредиће једног одборника да на место његово врши дужност кмета до избора другог лица за кмета на место г. Миљковића.

Дејствује стари одбор. Поводом прекора, који су неке новине учиниле новоизабратом општинском одбору, како одмах у прве седнице не долази уредно хоћемо овим да дамо нашим читаоцима обавештење о томе а уједно и да тај прекор обеснажимо.

Ствар стоји овако:

Избор новог општинског одбора извршен је коначно на дан 23 јуна тек. године у времену распуста Државног Савета, коме се жалбе на изборе општ. часника подносе у руку од пет дана — чл. 159 и 170 зак. о општинама, — према чему је последњи дан за жалбу на овај избор први радни дан по истеку распуста Државног Савета, а то је први август тек. године.

Према оваком стању ствари избор новог општинског одбора не може постати

извршним пре првог августа и с тога се исти пре тога не може ни позивати у седнице и у дужност уводити нити пак стари одбор од дужности разрешавати, са чега је и прекор учињен новом одбору неоснован.

Седница општ. одбора. 5. ов. м. одржата је одборска седница којој је присуствовало 25 одборника, а у истој су посвршавани следећи послови: примљена је заклетва од изабраних општ. часника: председника и кметова и уведени су у дужност; примљена су к знању решења суда којима је одређена цена хлеба за другу половину месеца јуна и прву половину месеца јула тек. године; издата су тражена уверења; одобрено је тридесетодневно осуство ради лечења г. Ђорђу Пешићу, општ. извршитељу; одобрено је општ. суду да може у овој години на терет готовине гробљанске касе утрошити 10606,10 динара на исплату имања пок. Светозара Милојевића, бив. начелника мин. финансија, које је општина купила; дата су одобрења за израду следећих послова: оправку калдрме у Таковској и Војводе Добрњаца улици и набаву потребног материјала за израду истог посла, и набаву полукоцкастог камена за оправку калдрме у Кнез Михаиловој улици; изјављено је мишљење да обвезник коњаник Александар Вагнер према своме имовном стању не може држати јахаћег коња.

Краљев трг. У одборској седници држаној 5 ов. м. изнет је био одбору на решење предлог грађевинског одељења: за подизање привремених шупа на општ. плацу код „Текије“ за смештај пиљарског еснапа за време кад пијаца не ради или за подизање сталне зграде на Краљевом тргу.

Поводом тога после дуге дебате и саветовања а да би се исти трг бар привремено колико толико уредио истакнута су у одбору два мишљења: по једноме би се сва роба која се на овај трг ради продаје доноси имала тачно у 11 часова пре полне сваког дана са истог однети, како би се трг могао одржавати у реду; по другом мишљењу имао би се одредити један ужи одбор да питање о уређењу варошких пијаца што скорије проучи и изјави мишљење: како да се то постигне, па да тиме не буде нико оштећен. Ово друго мишљење усвојено је и овлашћен општ. суд да одреди овај ужи одбор.

Сматрајући да је решење овога питања веома важно ми нотирајући га овде изјављујемо, да ћемо у нашем листу дати места сваком који исто питање буде хтео у њему третирати.

ЛИСТАК

„ТАЈМСОВЕ“ УСПОМЕНЕ

НА

ДРУГУ ПОЛОВИНУ ДЕВЕТНАЈЕСТОГА ВЕКА

Још у прошлој години, а на разстанку са деветнајестим веком хришћанске ере, највећи енглески, па и највећи светски, лист, лондонски „*Тајмс*“, дошао је на мисао: да, у виду кратких успомена, потсети своје старије читаоце на неке од важнијих догађаја из тога доба, а исприча млађима и по коју истиниту историјску причу. У мање се речи није могло више казати, као што се у мање стубаца новинарских

није могло више ствари унети. Како, пак, ми не можемо пренети у скромни оквир поверенога нам листа целину ни из краткога бележника овога британско новинарскога колоса, — како, чак, има ствари у истоме, који једино Енглези и енглескога читаоца могу интересовати, а не и нас Србе — то ћемо у неслужбеном делу, а за *Листак „Београдских Општинских Новина“* донети само кратак извод из књиге јавних успомена „*Тајмсових*“ на другу половину деветнајестог века. У томе ћемо се држати његовога хронолошкога реда, и почети као и он, са годином 1851, односно, са првом светском изложбом у Лондону. Та нарочита успомена Тајмсва гласи:

„Данас је Први Мај (1851); али, од како је познатога и света и века, и први дан, који види све народе на земљу нам шару, заступљене у лицу својих представника, на једноме заједничкоме чину.

Раздељена сињим морима, растргнута бујним страстима, развојена вером и језиком, толика племена рода људскога прела су по свету, баш као по каквој бескрајној пустињи. Разум нам каже, доиста, да смо ми сви деца једнога родитеља, као што нас наше Свето Писмо учи: да је цео род људски постао од једнога пара, једне фамилије; да се та фамилија намножила, док земљу није прекрила; да је после сав тај намножени свет у *грегу* огрезао, и од греха процао, — док се и опет није савио око једног огњишта и једног олтара, око здравог изданка старога света и колевке новог. Ну, тада нам и опет *исто* Писмо каже: да се свет и *оцеша* намножио и *оцеша* растурио, да су једна племена одлутала на далеки север, а друга на далеки југ; нека на исток, а нека на запад — у неиспитане пустиње и дивљине. И доиста, тек ако је јуче — јер је седамнаести век то „јуче“ — једно од тих племена стигло на „крај света“; јер је тек колико то *јуче* опипан и пронађен и *последњи* континент земна нам прострства: *далека Аустралија!* Један сретан ударац мотике у њену тврду земљу, један *одсев* златнога метала, и магнет учинише своје: на чиновској пустињи ниче сјајно друштво и држава, на дивљини *цивилизација!* И круг је око округле земље завршен, и лутајуће човечанство дошло је на онај библијски „крај света“, и више се нема куд. Али тај и такав разговор није циљ ових редова. Ми смо овде потсетили и себе и читаоце на првога човека и на Свето Писмо; али не за то, да се изгубимо у његовој причи и давнини, него само да би могли утврдити факт: да је, после толико *хиљада* година од постанка света, *ово први пут*, да се и растурили и растргнути народи земље налазе представљени под једним кровом и састављени на једноме послу. Историја зна, доиста, за извесне „заједнице света“, за државе и за царевине — једне капе и једне заставе. Али само ти „светови“ нису се простирали даље од једнога континента. На пример, ми, по истој *учитељици, историји*, знамо: да су четири моћна царства старога века продирали у срце варварства — као што знамо да је једноме и *последњем* од њихова броја (класичноме Риму) и ова наша отока, *Енглеска*, била само једна даљна покрајина. Али само, тада је северна Јевропа била непроходна шума и дивљина; *Инђија*, земља гатке и бајке; *Китај*, једно голо име; а *Африка*, пустиња, о којој се као кроз сан причало: да се протеже тамо негде без краја на југ.

Али дође време и куцну час, и оде абер на све четири стране пространог света: да се

сви народи скупе на једно место, да се виде и да се познаду. И сви се одазваше, или бар приближно сви, и ено их данас где нам сви показују *шта* ко има, и *шта* ко уме. Тако ми разумемо, тако ценимо, па тако и оцењујемо данашњи дан, и данашњу прву светску изложбу...

Радосни, као што смо, ми не заборављамо, да је овај божији свет и дан-дани, као увек до сад, *омајно* поцепан: да је поцепан у *вери*, као што је подељен у *политици*. И ми знамо колика је то рана и колика сметња сваком братском кораку у напред, па и сваком друштвеном зближењу. Али је за утеху, свакако, *успех* који може да их, после толико векова црне мржње и крвне заваде, доведе руку под руку бред један сто. И опет велимо, да се *не* варамо, да не мислимо ни рећи ни уснити оно што за *јаву* није — јер ми знамо и из књига и из свог искуства, да је многа румен-зора светла дана завршила трагичном вечером. Више и од тога, ми знамо, да су сви подвизи људске вештине пролазни и смртни, као што је смртна и сама вештина. Најзад, ми *осећамо*, у колико не знамо, да стајемо ногом на *ровишту* земљу, кад овако радосно хитамо да поздравимо род људски — и у *како* име, сем у име *Божје*, а и на *како* време сем једне *вечности!* Па ипак, па ипак, ево ми се *ишак* небојимо, да *истину* кажемо: да је ово *први заједнички чин* рода људског од постанка света, као и да му на томе чину треба искрено честитати. Јест, *честитати*; јер је то акт *мира*, чин *љубави*, и украс сваке и свачије *вере!!!*...

О Б Ј А В А

Пошто се у овој години неће вршити регрутовање младића, због измењеног члана 2 закона о устројству војске, то је господин министар војени са предписом ФТНр. 312 од 27 априла тек. год. изволео наредити: да се преглед привремено неспособних регрута од прошле године и од ранијих година, преглед обвезника сва три позива народне војске који се осећају да су неспособни за војску службу, као и сви остали послови побројани од тач. 7 па до краја члана 8 правила о регрутовању изврше у штабу VII пуков. окружне команде у месецу јулу ове године.

На основу члана 1 и 8 правила о регрутовању, командант VII пуковског округа предписом № 4646 наредио је следеће:

Да се напред означени послови са општином београдском изврше у штабу VII пуковског округа на дан 16, 17 и 18 јула ове године, и то овим редом:

На дан 16 јула ове године у 7 часова пре подне да дођу:

Сви регрути привремено неспособни од ранијих година, и то од навршене 25-те године живота па закључно са онима који у овој години навршују 31-ву годину живота.

На дан 17 јула у 7 сати пре подне да дођу:

1, Сви привремено неспособни регрути рођени у 1881-ој години.

2, Са регрутима доћи ће сви они који уживају инвалидску подпору, донев собом и решење инвалидскога суда.

3, Сви обвезници свију позива народне војске, који би се осећали да су неспособни за даљу личну службу војену, и да

понесу собом све ствари државне које буду имали на руковању, заједно са војничком исправом.

4, Сви они резервни официри, који нису чиновници у државној служби, а који би желели и даље да остану у позиву у коме су и дотле били, а требало би их према годинама старости у старији позив превести.

На дан 18 јула у 7 сати пре подне да дођу сви регрути привремено неспособни из других пуковских округа, и то само они који добију дозволу од своје окружне команде, да се могу прегледати у VII пуков. команди.

Ни један регрут из других команди, који нема дозволу од своје команде, неће се примити на преглед код оvd. окружне команде.

На случај, да који од регрута, који по предњем подлежи лекарскоме прегледу, није у Београду но на страни, дужни су његови сродници или стараоци да га позову и на преглед упуте.

Предње наређење команданта, Суд објављује дотичнима, и позива их да се по њему тачно управљају.

Од Суда Општ. града Београда ОВБр. 1447, 3 јула 1902 године, Београд.

О Б Ј А В А

На основу наређења и одобрења г. министра војног ЕПМ 3720 од 8 јуна тек. године има се за гарнизон београдски набавити за ову годину 1,500.000 килограма сена и 500.000 килограма сламе и то куповином од народа комисијски у београдском војном сењаку.

Сено се плаћа по *пеш динара* од 100 килограма, а слама по *два динара* од 100 килограма.

Комисија ће ове артикле прегледати и примати сваког радног дана од 6—12 часова пре подне и од 2—7 часова по подне.

Примање ће почети од 10. ов. м. а плаћаће се готовим новцем.

На основу захтева команде дунавске дивизијске области од 26 јуна тек. године ЕМ 3895 суд београдске општине објављује предње београдском грађанству.

Од суда београдске општине 1 јула 1902 г. АБр. 6083, Београд.

О Б Ј А В А

Суду општине београдске потребно је **2800 кубних метара букових дрва прве класе за идућу зиму**, а за огрев основних школа и осталих општинских одељења.

Набавка горње количине дрва извршиће се путем оферталне лицитације.

Дан примања оферата је 5 августа тек. год. у 10 часова пре подне.

Кауција се полаже при подношењу оферата у 2500 дина. у новцу, у срп. држав. хартијама од вредности или у непокретном имању.

Ближи услови могу се видети у канцеларији економног одељења сваког радног дана за време канцеларијско.

Позивају се заинтересована лица да у овој лицитацији учествују.

Од суда општине београдске 6 јула 1902 год., АБр. 6235, у Београду.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА